

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta		Laitos – Institution – Department Ympäristötieteiden laitos	
Tekijä – Författare – Author Anna-Mari Lehmonen			
Työn nimi – Arbetets titel – Title Osallistumisen parantaminen monitavoitearvioinnilla ympäristövaikutusten arviointimenetelyssä			
Oppiaine – Läroämne – Subject Ympäristönsuojelutiede			
Työn laji – Arbetets art – Level Pro gradu – tutkielma		Aika – Datum – Month and year Syyskuu 2012	
		Sivumäärä – Sidoantal – Number of pages 61 s. + 5 liites.	
Tiivistelmä – Referat – Abstract			
<p>Tämän tutkimuksen tarkoituksena on selvittää sisällönanalyysin avulla, millä tavoin ja miten toteutettuna monitavoitearvioinnilla voitaisiin edistää vuorovaikutusta ja kansalaisten osallistumista ympäristövaikutusten arvioinnissa (YVA). YVAN tarkoituksena on edistää ympäristövaikutusten huomioimista suunnittelussa sekä lisätä kansalaisten tiedonsaanti- ja osallistumismahdollisuuksia. Nykyistä YVA-vuorovaikutusta on kuitenkin kritisoitu sen yksisuuntaisuudesta ja osallistumisen vaikuttavuuden vähyydestä.</p> <p>Monitavoitearviointi (multi-criteria decision analysis, MCDA) on yleistynyt ympäristösuunnittelussa päätöksenteon apuvälineenä monimutkaisissa suunnittelutilanteissa, joissa on huomioitava samanaikaisesti useita eri tavoitteita ja ei-yhteismitallisia kriteerejä. Menetelmää aiotaan soveltaa Suomessa YVA-menettelyyn tutkimushankkeessa. Suunnittelu voidaan nähdä deliberatiivisena prosessina, jossa monitavoitearviointi lisää kommunikaation selkeyttä ja läpinäkyvyyttä.</p> <p>Tutkimuksessani käyn läpi deliberatiivisen suunnittelun taustaa sekä erilaisia kriteeristöjä hyvälle osallistumiselle. Kuvaan myös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja kokoon kirjallisuudesta siinä havaittuja puutteita. Esittelen vuorovaikutteisen monitavoitearviointimenetelmän ja kerron, kuinka sen avulla voitaisiin kehittää YVA-osallistumista.</p> <p>Tutkimuksen aineisto muodostuu kahdesta kokonaisuudesta: asiantuntijahaastatteluista ja tapaustutkimuksesta. Ensimmäinen koostuu kolmesta arvioinnin vetäjien teemahaastattelusta jo päätyneitä monitavoitearviointihankkeita koskien. Jälkimmäinen koostuu Rovaniemen tulvasuojeluvaihtoehtojen monitavoitearviointiprojektissa havainnoinnilla, haastattelulla sekä kirjallisena kerätystä aineistosta. Analysoin asiantuntijahaastattelut teoriaohjaavalla sisällönanalyysillä ja tapaustutkimuksen aineiston teorialähtöisellä sisällönanalyysillä, joka pohjautuu hyvälle osallistumiselle esitettyihin kriteereihin.</p> <p>Tarkastelen saamiani tuloksia YVA-osallistumisen puutteita vasten. Tulosten perusteella vuorovaikutteinen monitavoitearviointi voisi parantaa osallistumista YVAssa tuomalla osallistujien panoksen selvästi esiin, lisäämällä vuorovaikutusta ja auttamalla rakentamaan yhteisymmärrystä. Monitavoitearvioinnin hyödyntäminen ei automaattisesti tarkoita parempaa osallistumista, mutta mikäli se tehdään vuorovaikutteisesti ja osallistujat ovat mukana alusta asti, luodaan edellytykset vaikuttavalle osallistumiselle.</p> <p>Esittelen työssäni, kuinka monitavoitearviointia voisi soveltaa YVA-menettelyyn osallistumisen kannalta tehokkaalla tavalla. Tähän kuuluu hankevastaavan, yhteysviranomaisen ja sidosryhmien edustajista koostuva yhteistyöryhmä sekä osallistumistilaisuuksia suurelle yleisölle. Suunnittelun lopputuloksen kannalta on kuitenkin tärkeää, kuinka arvioinnin tulosta hyödynnetään. Mikäli osallistujien panokselle ei anneta painoarvoa päätöksenteossa, osallistumisen vaikuttavuutta ei voida taata. Vaikuttavuus riippuu siitä, kuinka paljon valtaa osallistujille annetaan.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords deliberatiivinen suunnittelu, kansalaisten osallistuminen, monitavoitearviointi (MCDA), ympäristövaikutusten arviointi (YVA)			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited Ympäristötieteiden laitos ja Viikin tiedekirjasto			
Muita tietoja – Övriga uppgifter – Additional information			

Tiedekunta/Osasto – Fakultet/Sektion – Faculty Faculty of Biological and Environmental Sciences		Laitos – Institution – Department Department of Environmental Sciences	
Tekijä – Författare – Author Anna-Mari Lehmonen			
Työn nimi – Arbetets titel – Title Improving public participation in environmental impact assessment by using multi-criteria decision analysis			
Oppiaine – Läroämne – Subject Environmental Science and Policy			
Työn laji – Arbetets art – Level Master's thesis		Aika – Datum – Month and year September 2012	
		Sivumäärä – Sidoantal – Number of pages 61 p. + 5 appendix p.	
Tiivistelmä – Referat – Abstract			
<p>The aim of this study is to use context analysis to find out how public participation could be enhanced in Finnish environmental impact assessment (EIA) with the help of multi-criteria decision assessment methods. EIA aims at better evaluation of environmental impacts of initiatives, as well as increasing the information available to citizens and the opportunities to participate in planning. However, the present EIA procedure has been criticised for the lack of interaction and weak impact of participation.</p> <p>Multi-criteria decision analysis (MCDA) has become a more common decision aid in environmental planning in complex planning situations, where multiple objectives and non-commensurable criteria have to be simultaneously taken into account. The method will be experimented in the Finnish EIA in a research project. Planning can be seen as a deliberative process where MCDA increases the clarity and transparency of communication.</p> <p>In this thesis I scrutinise the origins of deliberative planning as well as different criteria for good public participation. I also describe the Finnish EIA procedure and synthesize its flaws on the basis of a literature review. I introduce the interactive MCDA method and explain how it could be applied in improving public participation in EIA.</p> <p>The material of this study consists of two parts: interviews with experts and a case study. The first one comprises three interviews with experts on already finished MCDA projects. The latter part consists of material collected during MCDA of flood management options in Rovaniemi. The material was collected in writing and by observing the meetings and interviewing two participants. I analysed the expert interviews using theory-directed content analysis and the case study material using theory-driven analysis based on criteria for good public participation.</p> <p>I studied the outcomes in comparison with the observed flaws of EIA participation. The results show that interactive multi-criteria decision analysis might improve public participation in EIA by highlighting the participants' input, increasing interaction and helping to achieve mutual understanding. However, applying MCDA does not automatically mean better public participation, but if it is executed in an interactive way, involving the participants from the very beginning, circumstances for impressive participation are created.</p> <p>In this thesis I introduce a means of applying MCDA to EIA in a way that is effective from the perspective of participation. This involves a collaboration group consisting of representatives of the developer of the project, coordination authority, and stakeholder groups, as well as occasions for the public to participate. The outcome of planning, however, depends on how the assessment is utilized. The impressiveness of participation cannot be guaranteed if no importance is given to the participants' input. The impact of participation depends on how much power the participants are given.</p>			
Avainsanat – Nyckelord – Keywords deliberative planning, environmental impact assessment (EIA), multi-criteria decision analysis (MCDA), public participation			
Säilytyspaikka – Förvaringställe – Where deposited Department of Environmental Sciences and Viikki Science Library			
Muuta tietoa – Övriga uppgifter – Additional information			